

Státní úřad inspekce práce v roce 2020 uskutečnil téměř 16 tisíc kontrol a uložil více než 3 tisíce pokut v souhrnné výši téměř 275 milionů korun

Opava, 22. dubna 2021 – V uplynulém roce provedly orgány inspekce práce u zaměstnavatelů celkem 15 852 kontrol, což je přibližně o 10 tisíc méně než v roce přechozím. Z tohoto počtu se 6 226 kontrol zaměřilo na dodržování bezpečnosti práce na pracovištích a bezpečný provoz vyhrazených technických zařízení, 3 408 kontrol se věnovalo dodržování pracovních vztahů a podmínek, na odhalování nelegálního zaměstnávání směřovalo 5 557 kontrol a na oblast zaměstnanosti bylo zaměřeno 661 kontrol. Kromě inspekční činnosti v oblasti bezpečnosti práce a vyhrazených technických zařízení provedly oblastní inspektoráty práce 605 kontrol příčin a okolností pracovních úrazů. Dále oblastní inspektoráty práce vydaly 1 734 vyjádření k projektovým dokumentacím staveb, určených pro užívání ve veřejném zájmu nebo jako pracoviště fyzických osob, a účastnily se v 1 009 případech kolaudačních řízení staveb.

Kontrolní činnost Státního úřadu inspekce práce v roce 2020 byla významně ovlivněna pandemií covid-19, část zaměstnanců byla dočasně přeložena k jiným správním úřadům na výpomoc s administrací vládniho programu Antivirus, k realizaci veřejnosprávních kontrol tohoto programu a k pomoci krajským hygienickým stanicím při trasování. Kontroly na pracovištích zaměstnavatelů byly s ohledem na omezující opatření spojená s nouzovým stavem vyhlášeným na území České republiky prováděny především v těch nejzávažnějších případech, například v případě nevyplacení mezd nebo náhrad mezd, rozvazování pracovněprávních vztahů bez výpovědní doby a odstupného, případně v situacích, kdy dochází k ohrožení života a zdraví zaměstnanců na pracovištích. Za situace, kdy bylo namístě maximálně omezit osobní kontakty fyzických osob, byly v případech, kdy to bylo prakticky realizovatelné, prováděny kontroly distančně, formou zasílání dokumentů. Zároveň se oblastní inspektoráty se snažily co nejméně zatěžovat svou kontrolní činností zaměstnavatele nejvíce zatížené dopady pandemie a nouzového stavu, především ve zdravotnictví a sociálních službách. Ve srovnání s předchozími lety tak došlo jednak k celkovému snížení počtu provedených kontrol a poklesl i počet a výše uložených pokut.

Celkem bylo u zaměstnavatelů při kontrolách zjištěno 25 184 porušení, přičemž 14 219 z nich bylo zjištěno v oblasti bezpečnosti práce a vyhrazených technických zařízení, 5 376 při kontrolách v oblasti pracovních vztahů a podmínek, 4 323 porušení spadalo do oblasti nelegálního zaměstnávání a pod zákon o zaměstnanosti 1 266. Nejčastěji se zaměstnavatelé dopouštěli porušení právních předpisů v oblasti vyhledávání a řízení rizik spojených s možným ohrožením života a zdraví zaměstnanců. Při kontrolách dodržování pracovních předpisů oblastní inspektoráty práce nejčastěji zjišťovaly u zaměstnavatelů porušování povinností v oblasti odměňování zaměstnanců, při sjednávání a ukončování pracovního poměru a dohod konaných mimo pracovní poměr, dodržování pracovní doby zaměstnanců a v oblasti agenturního zaměstnávání.

Při kontrolách zaměřených na nelegální zaměstnávání odhalily oblastní inspektoráty práce 3 110 nelegálně zaměstnaných osob. Jednalo se o 556 občanů České republiky, 2 413 cizinců ze třetích zemí a 141 občanů jiných členských států EU.

V roce 2020 obdržely orgány inspekce práce celkem 5 833 podnětů ke kontrole, z nichž některé se paralelně vztahovaly k různým oblastem kontrolní působnosti Úřadu. Poměrně často šlo například o kombinaci oblasti pracovněprávních vztahů (dále PPV) společně s oblastí bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovištích (dále BOZP), resp. s oblastí nelegálního zaměstnávání (dále NLZ). Ve všech oblastech došlo k poklesu počtu podnětů: na úseku PPV bylo v loňském roce přijato 3 629 podnětů, na úseku BOZP celkem 698 podnětů, přičemž 58 směřovalo do oblasti vyhrazených technických zařízení. Na možný výkon nelegální práce upozorňovalo 1 337 podnětů a na jiná možná porušení v oblasti zaměstnanosti dalších 216 podnětů. Orgány inspekce práce rovněž obdržely 18 podnětů upozorňujících na nedodržování podmínek vymezených zákonem o dětské skupině. Procentuální rozložení podnětů podle jednotlivých oblastí působnosti Úřadu se oproti předchozímu roku výrazně nezměnilo, stále se kolem 62 % podnětů týká oblasti PPV, 26 % podnětů se týká zaměstnanosti a NLZ a zbylých 12 % se vztahuje k BOZP.

V roce 2020 oblastní inspektoráty práce uložily zaměstnavatelům za porušení právních předpisů spadajících do kontrolní působnosti Státního úřadu inspekce práce celkem 3 101 pokut v souhrnné výši 274 961 500 Kč.

Ukazatel	Rok		
	2018	2019	2020
Počet kontrol	22 995	25 834	15 852
Počet uložených pokut	4 045	3 562	3 101
Výše uložených pokut (Kč)	299 359 611	344 576 200	274 961 500

Vývoj počtu kontrol, uložených pokut a výše pokut v letech 2018 až 2020

O Státním úřadu inspekce práce (SÚIP)

Státní úřad inspekce práce je orgán státní správy, jehož úkolem je kontrola dodržování povinností plynoucích z pracovněprávních předpisů, včetně předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. SÚIP má své sídlo v Opavě a je řízen Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky. Pod SÚIP spadá 8 oblastních inspektorátů práce: OIP Hlavní město Praha, OIP Středočeský kraj, OIP Jihočeský kraj a Vysočina, OIP Plzeňský a Karlovarský kraj, OIP Ústecký a Liberecký kraj, OIP Královéhradecký a Pardubický kraj, OIP Jihomoravský a Zlínský kraj, OIP Moravskoslezský a Olomoucký kraj. Kromě kontrol patří k základním úkolům Úřadu i inspektorátů poradenská, konzultační a osvětová činnost. Činnost SÚIP a inspektorátů se řídí zákonem č. 251/2005 Sb., o inspekci práce.

Mgr. Richard Kolibač
tiskový mluvčí SÚIP
775 863 764

Richard.Kolibac@suip.cz